

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
“УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ
НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ”

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Збірник тез доповідей
XVII Всеукраїнської науково-практичної конференції
(30–31 жовтня 2014 р.)

Суми
ДВНЗ “УАБС НБУ”
2014

УДК 336.71(477)
ББК 65.9(4укр)262.1
П78

Редакційна колегія збірника:

С. М. Козьменко, д-р екон. наук, проф.
(головний редактор);

Т. А. Васильєва, д-р екон. наук, проф.;

І. О. Школьник, д-р екон. наук, проф.;

Ф. О. Журавка, д-р екон. наук, проф.;

Т. О. Семененко, канд. екон. наук, доц.
(відповідальний секретар)

Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України
П78 [Текст] : збірник тез доповідей XVII Всеукраїнської науково-практичної конференції (30–31 жовтня 2014 р.) / Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банківської справи Національного банку України”. – Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2014. – 201 с.

Видання містить тези доповідей учасників XVII Всеукраїнської науково-практичної конференції “Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України” (м. Суми, 2014 р.).

Розраховане на фахівців банківської та фінансової систем, керівників і спеціалістів підприємств усіх форм власності, науковців і студентів навчальних закладів.

УДК 336.71(477)
ББК 65.9(4укр)262.1

ЗМІСТ

Д'яконова І. І., Сіренко Ю. В. ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ БАНКІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ	9
Журавка Ф. О. РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ	10
Макаренко М. І. ПОСТКРИЗОВА ГРОШОВО-КРЕДИТНА ПОЛІТИКА: ПЕРЕХІД ВІД АДАПТИВНОГО ВАРІАНТА ДО ПОЛІТИКИ НОРМАЛІЗАЦІЇ	12
Дерев'янка Б. В. ЩОДО РОЗРОБКИ ОПТИМАЛЬНОЇ ГРОШОВО-ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ТА СВІТУ	13
Войт С. М. СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ НАЦІОНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА	15
Гриценко Л. Л. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА	17
Ткаченко Н. В. СУЧАСНІ РЕАЛІЇ “ЛАЙФОВОГО” СТРАХУВАННЯ	19
Афанасієв Р. В. РОЛЬ СУДОВОЇ ПРОЦЕДУРИ ЗАХИСТУ БАНКІВСЬКОЇ ТАЄМНИЦІ ВІД НЕДОБРОСОВІСНОГО РОЗКРИТТЯ	21
Баріда Н. П. ВАЛЮТНИЙ КАНАЛ ТРАНСМІСІЙНОГО МЕХАНІЗМУ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ЕКОНОМІКУ	23
Башлай С. В. ОСОБЛИВОСТІ ВИМОГ ДО ВДОСКОНАЛЕННЯ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В БАНКІВСЬКИХ ГРУПАХ В УМОВАХ УКРАЇНИ	25
Боженко А. С. ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ У ВИЗНАЧЕННІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ СТРАХОВОГО РИНКУ	27
Бойко А. О. МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ІДЕНТИФІКАЦІЇ РИЗИКУ НЕСПЛАТИ ПОДАТКІВ У РАМКАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ЕКОНОМІЧНИХ СУБ'ЄКТІВ	30
Бондаренко А. Ф. МАРКЕТИНГОВА СКЛАДОВА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКУ	32
Бондаренко А. Ф., Моїсеєнко М. А. ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО АНАЛІЗУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ БАНКУ	34
Бородіна О. М. СУЧАСНІ ПРОЦЕСИ МІЖРЕГІОНАЛЬНОЇ І МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ	36
Боярко І. М. ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛІНГ ЯК ФУНКЦІОНАЛЬНА ПІДСИСТЕМА ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ ПІДТРИМКИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	37

Братушка С. М. СТАТИСТИЧНА МОДЕЛЬ ОЦІНКИ ІМОВІРНОСТІ БАНКРУТСТВА БАНКУ	40
Бричко М. М. КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ЯК ФАКТОР ПОГЛИБЛЕННЯ ФІНАНСІАЛІЗАЦІЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ ЕКОНОМІКИ.....	42
Бурденко І. М. ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ ТАКСОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ В ОЦІНЮВАННІ ЛІКВІДНОСТІ РИНКУ ПОХІДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ УКРАЇНИ	43
Вахнюк С. В. ДОСТУПНІСТЬ ВЕНЧУРНОГО КАПІТАЛУ ТА РІВЕНЬ АБСОРБЦІЇ НОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНІ.....	45
Вантух Т. З. ТРАНСФОРМАЦІЯ МЕХАНІЗМУ ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ З ДЕПОЗИТІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ	47
Верхуша Н. П. ВПЛИВ СТРАТЕГІЧНОГО РИЗИКУ НА ДІЯЛЬНІСТЬ БАНКІВ УКРАЇНИ.....	49
Гаряга Л. О. РЕФОРМУВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	51
Гончарова М. Л., Сівовол В. О. ФІНАНСОВИЙ КОНСАЛТИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ	53
Гриджук Д. М. ПЕРЕДУМОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАБІЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	54
Гриценко К. Г. МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО ОЦІНКИ РІВНЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ	56
Гриценко О. І. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ ...	58
Дейнека О. В. СКЛАДОВІ КОМПОНЕНТИ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА	61
Дехтяр Н. А. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	62
Дземішкевич І. О. ПРОБЛЕМА ВІДПОВІДНОСТІ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПОТРЕБАМ КОРИСТУВАЧІВ	64
Дмитрієв Є. Є. РЕГУЛЮВАННЯ ЛІКВІДНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ: ДОСВІД ЄЦБ.....	66
Довгаль Ю. С., Чаус Т. В. СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ ІПОТЕЧНОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ	68
Домрачев В. М., Баранов Д. В. ПЕРЕДУМОВИ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ	71
Дутченко О. О. ІНФЛЯЦІЙНЕ ТАРГЕТУВАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	73
Єріс Л. М. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОБЛЕМНИХ БАНКІВ	75

Фундаментальною є наука як основа кардинальних змін, яка зламає стереотипи і дасть можливість перейти рубікон інноваційної паузи. У Кремнієвій долині розуміють це, судячи з презентованого американцями дослідження The Rise of Fintech, підготовленого спільно з компанією Accenture і фондом Partnership. У дослідженні побачили вагому цифру – за останні п'ять років обсяг інвестування у фінансово-технологічні стартапи в США зріс утричі та досяг у 2013 році трьох мільярдів доларів. Це вражає.

Що ж необхідно робити в Україні? Передусім об'єднати зусилля держави, бізнесу і банків для створення кластерів, що стимулюють інновації в економіці, зокрема у фінансовому секторі. Для цього в нас є найголовніше – величезний інтелектуальний потенціал.

*К. Г. Гриценко, канд. техн. наук, доц.,
ДВНЗ "Українська академія банківської справи НБУ"*

МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО ОЦІНКИ РІВНЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ

В умовах сьогодення першочерговим завданням менеджменту страхових компаній (СК) є забезпечення відповідності потенційних можливостей СК вимогам нестабільного зовнішнього середовища. У зв'язку з цим актуальною є проблема оцінки рівня конкурентоспроможності ресурсного потенціалу СК, який визначають фінансові, кадрові, організаційні та інформаційні ресурси СК. Комплексний характер поняття конкурентоспроможності ресурсного потенціалу СК обумовлює необхідність використання системи індикаторів (критеріїв), які можуть розглядатися як ключові показники конкурентоспроможності ресурсного потенціалу СК і охоплюють найбільш важливі аспекти якості та ефективності його використання.

Аналіз наукової літератури щодо методів оцінки рівня конкурентоспроможності ресурсного потенціалу різних суб'єктів господарювання дозволив зробити висновок про широке використання науковцями індикаторних методів. Вони дають можливість оцінити рівень конкурентоспроможності ресурсного потенціалу як самої СК, так і її конкурентів, і на цій основі розробити стратегію поведінки СК на конкурентному ринку: орієнтація на зростання прибутку, збільшення частки ринку чи оптимізація операційної діяльності для подальшої стабілізації. Розвиваючи страховий бізнес, потрібно звертати увагу на конкурентоспроможність кожної складової ресурсного потенціалу СК.

Нами пропонується підхід щодо оцінювання рівня конкурентоспроможності ресурсного потенціалу СК:

- 1) вибір групи компаній-конкурентів з урахуванням можливостей отримання необхідної первинної інформації;
- 2) визначення груп ключових показників конкурентоспроможності ресурсного потенціалу, які підлягають оцінюванню з урахуванням принципів репрезентативності, достовірності та інформаційної доступності. Вихідні показники спочатку групуються за певною складовою ресурсного потенціалу, а потім для кожної групи розраховується узагальнений показник. Групування показників конкурентоспроможності здійснюється за такими складовими ресурсного потенціалу СК, як фінансовий, кадровий, організаційний та інформаційний.

Для оцінки конкурентоспроможності фінансового потенціалу СК пропонується використати показники: відповідність фактично сплаченого статутного капіталу нормативу; показник змін у статутному капіталі; темп приросту статутного капіталу; відношення нерозподіленого прибутку до суми зібраних премій; частка нерозподіленого прибутку в чистому прибутку; показник змін у нерозподіленому прибутку; показник достатності фактичного розміру маржі платоспроможності (характеризують власний капітал); показник змін у сумі амортизації; темп приросту амортизації (характеризують амортизацію); показник страхових виплат; прибутковість страхових резервів; рівень покриття страхових резервів-нетто власним капіталом; показник достатності страхових резервів; показник ліквідності активів; показник фінансової стійкості страхового фонду; показник участі перестраховиків у страхових резервах; показник змін у страхових резервах (характеризують страхові резерви); показник змін в обсягах збору премій; показник незалежності від перестрашування; показник участі перестраховиків у виплатах; рентабельність страхових премій; частка страхових премій з пріоритетного виду страхування в страховому портфелі; результат страхової діяльності (характеризують страхові премії).

Для оцінки конкурентоспроможності кадрового потенціалу СК пропонується використати показники: продуктивність праці персоналу; продуктивність праці страхових агентів; показник плинності кадрів; показник стабільності кадрів; рівень доходів співробітників; показник стану здоров'я співробітників; показник забезпеченості кадрами; показники рівня освіти та підвищення кваліфікації.

Для оцінки конкурентоспроможності організаційного потенціалу СК пропонується використати показники: кількість філій, кількість

страхових продуктів, середня продуктивність філії, маржинальний дохід філії, частка ринку, рентабельність каналів збуту, операційний коефіцієнт, показник витрат, імовірність дефіцитності коштів.

Для оцінки конкурентоспроможності інформаційного потенціалу СК пропонується використати показники:

- 1) коефіцієнт інвестування у програмне забезпечення та комунікації;
- 2) коефіцієнт нематеріальних активів у загальному обсязі витрат;
- 3) нормування значень показників;
- 4) визначення внутрішньої узгодженості окремих показників у рамках кожної групи (за результатами обчислення коефіцієнта альфа Кронбаха можливі зміни у складі груп показників);
- 5) визначення узагальненого показника для кожної групи (для побудови групових показників нами була обрана узагальнена функція бажаності Харрінгтона);
- 6) інтегральна оцінка рівня конкурентоспроможності ресурсного потенціалу кожної СК у групі компаній-конкурентів із використанням мультиплікативної згортки групових показників;
- 7) формування висновку про рівень конкурентоспроможності ресурсного потенціалу СК за результатами оцінки компаній-конкурентів, розробка рекомендацій, спрямованих на покращення або утримання конкурентних позицій СК.

Запропонований підхід до оцінки рівня конкурентоспроможності ресурсного потенціалу СК є універсальним і може бути застосований у практиці діяльності як СК, що займаються ризиковими видами страхування, так і СК, що займаються страхуванням життя.

*О. І. Гриценко, канд. екон. наук, доц.,
ДВНЗ "Українська академія банківської справи НБУ"*

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ

У сучасних умовах господарювання будь-який суб'єкт господарювання розглядається як відкрита економічна система, на функціонування якої здійснюють вплив зовнішні та внутрішні чинники. Вплив таких чинників особливо посилюється в сучасних умовах господарювання та вимагає розробки і застосування ефективної системи інформаційного забезпечення. На більшості підприємств інформаційна система не створює передумов для достатнього економічного обґрунтування